

Konin, 21 grudnia 2016 r.

Naczelnny Sąd Administracyjny

za pośrednictwem:

**Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego
w Warszawie**

ul. Jasna 2/4

00-013 Warszawa

skarżące:

Stowarzyszenie Sieć Obywatelska

Watchdog Polska

ul. Ursynowska 22/2

02-605 Warszawa

reprezentowane przez

adw. Macieja Klameę, prowadzącego

Kancelarię w Koninie przy ulicy Chopina

21E

podmiot zobowiązany:

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego

(adres w aktach sprawy)

Sygn. akt WSA w Warszawie: II SAB/Wa 269/16

SKARGA KASACYJNA

od wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie

z 13 października 2016 r., sygn. akt II SAB/Wa 269/16

W imieniu skarżącego kasacyjnie stowarzyszenia Sieć Obywatelska Watchdog Polska, pełnomocnictwo w załączeniu, na podstawie art. 173 § 1, art. 174 pkt 1 oraz art. 177 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 718, dalej jako: „PPSA”), **zaskarżam w całości** wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 13 października 2016 r., sygn. akt II SAB/Wa 269/16, doręczony Stowarzyszeniu wraz z uzasadnieniem 21 listopada 2016 r.

Wyrokowi I instancji, na podstawie art. 174 pkt 1 PPSA, zarzucam następujące naruszenie prawa materialnego:

- art. 61 ust. 1 Konstytucji RP, w zakresie w jakim przepis ten stanowi normatywną gwarancję prawa do informacji publicznej, poprzez nieuprawnione ograniczenie tego prawa,
- art. 61 ust. 2 Konstytucji RP, w zakresie, w jakim przepis ten stanowi, że konstytucyjne prawo do informacji obejmuje dostęp do dokumentów, poprzez ograniczenie konstytucyjnie zagwarantowanego uprawnienia,
- art. 4 ust 3 ustawy z 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (tj. Dz.U. z 2016 r., poz. 1764, dalej jako: „UDIP”), w zakresie w jakim przepis ten stanowi, że obowiązane do udostępniania informacji publicznej są podmioty, o których mowa w ust. 1 i 2 (m.in. organy władzy publicznej), będące w posiadaniu takich informacji, poprzez błędne przyjęcie, że Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego nie był zobowiązany do udostępnienia w niniejszej sprawie żądanych przez Stowarzyszenie informacji,
- art. 10 ust. 1 w zw. z art. 13 ust. 1 UDIP, w zakresie w jakim przepisy te stanowią o tym, że informacja publiczna, która nie została udostępniona w Biuletynie Informacji Publicznej lub centralnym repozytorium, jest udostępniana na wniosek oraz o tym, że udostępnianie informacji publicznej na wniosek następuje bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku, z zastrzeżeniem ust. 2 i art. 15 ust. 2, poprzez błędne przyjęcie przez podmiot zobowiązany i Sąd pierwszej instancji, że w niniejszej sprawie nie doszło do zaktualizowania się po stronie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego obowiązku udostępnienia informacji zgodnie z wnioskiem złożonym przez Stowarzyszenie.

Na podstawie art. 185 § 1, 188 oraz 203 § 1 PPSA, wnoszę o:

- 1) zmianę zaskarżonego wyroku i:
 - a. stwierdzenie, że podmiot zobowiązany dopuścił się beczynności w zakresie udostępnienia informacji publicznej,
 - b. zobowiązanie podmiotu zobowiązanego do załatwienia wniosku Stowarzyszenia z 29 stycznia 2016 r.,
ewentualnie zaś o wnoszę o uchylenie zaskarżanego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez WSA w Warszawie,
- 2) zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych,
- 3) **rozpatrzenie sprawy na rozprawie, stosownie do art. 182 § 2 PPSA.**

Należy wskazać, że Stowarzyszenie jest organizacją pozarządową mającą status organizacji pożytku publicznego, działającą na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Sprawa zawisła przed tutejszym sądem jest sprawą

własną Stowarzyszenia, związaną z realizacją misji i celów Stowarzyszenia¹. W związku z tym, na podstawie art. 239 § 2 PPSA Stowarzyszenie nie ma obowiązku uiszczania opłat sądowych.

UZASADNIENIE

I.

W niniejszej sprawie nie budzi wątpliwości, że przedmiotem złożonego przez Stowarzyszenie wniosku było udostępnienie informacji publicznej, jak też nie budzi wątpliwości, że adresatem wniosku był podmiot zobowiązany do udostępnienia informacji publicznej (organ władzy publicznej – Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego). Istotą sporu jest ustalenie, czy w niniejszej sprawie doszło do zaktualizowania się po organu obowiązku udostępnienia informacji publicznej zgodnie z wnioskiem. Zarówno podmiot zobowiązany, jak i WSA w Warszawie stanęły na stanowisku, że obowiązek ten nie zaktualizował się oraz że wniosek o udostępnienie informacji publicznej winien być skierowany do Krajowej Komisji Etycznej do Spraw Doświadczeń na Zwierzętach (dalej jako: „**Komisja**”).

WSA w Warszawie uznał, że

Wobec treści art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy nie budzi zatem wątpliwości fakt, że Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego jest zobowiązany do udzielenia informacji publicznej, jednakże nie oznacza to, iż została przesłanka podmiotowa z ustawy o dostępie do informacji publicznej. Z tego mianowicie powodu, że – jak słusznie zauważył organ – **oceny, czy podmiot zobowiązany powinien posiadać daną informację, należy dokonywać mając na uwadze, czy informacja ta jest związana z zakresem działania tego podmiotu oraz jego kompetencją** i co jest zgodne ze stanowiskiem Naczelnego Sądu Administracyjnego zawartym w wyroku z dnia 27 marca 2012 r. sygn. akt I OSK 156/12. Takie samo stanowisko zajął Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 24 listopada 2009 r. sygn. akt I OSK 851/09. Innymi słowy, **samo fizyczne posiadanie żądanej informacji publicznej nie jest wystarczające do uznania, że została spełniona przesłanka podmiotowa ustawy o dostępie do informacji publicznej.**

Stosownie bowiem do treści art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 15 stycznia 2015 r. o ochronie zwierząt wykorzystywanych do celów naukowych lub edukacyjnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 266), Krajowa Komisja Etyczna do Spraw Doświadczeń na

¹ Misją stowarzyszenia jest prowadzenie działań na rzecz upowszechniania i realizacji idei dobrego rządzenia (§ 7 statutu stowarzyszenia Sieć Obywatelska Watchdog Polska). Z kolei celem Stowarzyszenia jest upowszechnianie i ochrona wolności i praw człowieka oraz swobód obywatelskich, a także działań wspomagających rozwój demokracji oraz wspieranie działań monitorujących i edukacyjnych, w szczególności podejmowanych przez członków Stowarzyszenia i osoby z nimi współpracujące, na rzecz zwiększenia przejrzystości i uczciwości życia publicznego, w tym m.in. działanie na rzecz swobodnego dostępu do informacji publicznej (§ 8 pkt 1 statutu). Stowarzyszenie realizuje swoje cele poprzez m.in. monitorowanie podmiotów publicznych i innych podmiotów otrzymujących środki publiczne (§9 pkt 1 statutu Stowarzyszenia).

Zwierzętach, zwana dalej "Komisją", i lokalne komisje etyczne do spraw doświadczeń na zwierzętach, zwane dalej "lokalnymi komisjami", są organami właściwymi w sprawie udzielania i zmiany zgód na przeprowadzanie doświadczeń. Natomiast zgodnie z brzmieniem art. 33 ust. 1 pkt 4 ustawy, do zadań Komisji należy powoływanie i odwoływanie członków lokalnych komisji.

Zatem to Krajowa Komisja Etyczna do Spraw Doświadczeń na Zwierzętach ze względu na zakres swoich działań, a nie Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego, jest jedynym podmiotem kompetentnym do udzielenia żądanej informacji zawartej we wniosku z dnia [...] stycznia 2016 r., bowiem w myśl § 15 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 maja 2015 r. w sprawie Krajowej Komisji Etycznej do Spraw Doświadczeń na Zwierzętach oraz lokalnych komisji etycznych do spraw doświadczeń na zwierzętach (Dz. U. z 2015 r., poz. 630), urząd obsługujący ministra zapewnia jedynie Komisji obsługę administracyjno – techniczną. Innymi słowy, Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego jedynie przechowywał w swojej siedzibie żadaną informację.

Reasumując, po pierwsze **w rozpoznawanej sprawie nie została spełniona przesłanka podmiotowa ustawy o dostępie do informacji publicznej**, zaś po drugie w świetle przedstawionego powyżej stanu faktycznego brak jest podstaw do uznania, że organ pozostawał w bezczynności wobec wniosku skarżącego Stowarzyszenia. Wszak stan bezczynności organu istnieje bowiem wówczas, gdy skierowany do niego wniosek o udzielenie informacji publicznej pozostawia bez rozpoznania w rozumieniu takim, iż nie podejmuje w związku z nim żadnych działań, a zatem milczy wobec takiego żądania, a taka sytuacja nie miała jednak miejsca w niniejszej sprawie jeśli się zważy na treść pisma z dnia [...] lutego 2016 r. i udostępnienie żądanej informacji – jak wyjaśnił organ w odpowiedzi na skargę – przez Komisję, do której skierował wniosek z dnia [...] stycznia 2016 r. [wyłuszczenie własne]

II.

W ocenie skarżącego kasacyjnie WSA w Warszawie w sposób błędny uznał, że w niniejszej sprawie nie został spełniony zakres podmiotowy ustawy.

Przepisy UDIP nie pozwalają na wyprowadzenie wniosku o tym, który organ jest kompetentny (oraz jedynym kompetentnym) podmiotem do udostępnienia informacji. Jedynym kryterium, decydującym o zaktualizowaniu się po stronie podmiotu zobowiązanego obowiązku udostępnienia informacji publicznej jest fakt, że podmiot ten jest w posiadaniu danej informacji. Stanowi o tym *expressis verbis* art. 4 ust. 3 UDIP. Jest to jedna z zasad konstrukcyjnych UDIP, której istotą było właśnie wykluczenie sporów o to, czy określona informacja wiąże się z zakresem zadań lub przyznanymi kompetencjami podmiotu zobowiązanego, tudzież czy została ona wytworzona przez określony podmiot zobowiązany.

Rozwiązanie określone w art. 4 ust. 3 UDIP ma zagwarantować realizację prawa do informacji poprzez wykluczenie prowadzenia wskazanych powyżej rozważań.

Zatem stanowisko WSA w Warszawie, zgodnie z którym należy dokonać „oceny, czy podmiot zobowiązany powinien posiadać daną informację, należy dokonywać mając na uwadze, czy informacja ta jest związana z zakresem działania tego podmiotu oraz jego kompetencją” jest bezzasadne, nie znajduje podstawy prawnej, a co więcej – pozostaje w ostrej sprzeczności z art. 4 ust. 3 UDIP.

Wskazane przez Stowarzyszenie rozumienie art. 4 ust. 3 UDIP nie budzi w doktrynie wątpliwości:

„Z brzmienia omawianego przepisu wynika jednak, że adresat wniosku jest zobowiązany do udzielenia informacji publicznej, jeżeli ją ma, bez względu na to, czy wiąże się ona z zakresem jego kompetencji, czy też jest informacją uzyskaną od innych podmiotów. Sformułowaniu temu zarzucano, że jest ono „wygodne dla organów i instytucji, które w stosunkowo łatwy sposób mogą manipulować informacjami przekazywanymi [...], zasłaniając się swoją niekompetencją” (J. Barta, R. Marcinkiewicz, A. Matlak, *Prawo mediów*, Warszawa 2005, s. 326). Trzeba zatem przyjąć, że obowiązek informacyjny podmiotu zobowiązanego nie musi być adekwatny do zakresu jego działania, ale jest tylko i wyłącznie konsekwencją faktu dysponowania daną informacją” (I. Kamińska, M. Rozbicka-Ostrowska, *Ustawa o dostępie do informacji publicznej. Komentarz*, Warszawa 2016, s. 105). Tak też: M. Bidziński, M. Chmaj, P. Szustakiewicz, *Ustawa o dostępie do informacji publicznej. Komentarz*, Warszawa 2010, s. 65, wyrok NSA z 24 sierpnia 2005 r., OSK 1931/04).

III.

Na marginesie należy zaznaczyć, że Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego był w niniejszej sprawie prawidłowym adresatem wniosku. Komisja jest podmiotem, którego działalność jest ściśle związana z działalnością Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, którego aparat pomocniczy – Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego – nie tylko zapewnia obsługę administracyjną Komisji, ale Minister m.in. powołuje i odwołuje członków Komisji, otrzymuje od niej sprawozdania, wyznacza jej przewodniczącego.

Do zadań Komisji należy m.in. przedstawianie ministrowi właściwemu do spraw nauki i ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa wniosków wynikających z rocznego sprawozdania podsumowującego wyniki kontroli hodowców, dostawców i użytkowników (art. 33 ust. 1 pkt 3 ustawy o ochronie zwierząt wykorzystywanych do celów naukowych lub edukacyjnych), tudzież powoływanie i odwoływanie członków lokalnych komisji (art. 33 ust. 1 pkt 4).

Komisja przekazuje ministrowi właściwemu do spraw nauki corocznie, w terminie do dnia 30 czerwca, informacje o udzielonych zgodach na przeprowadzenie doświadczeń (art. 33 ust. 2) i działa ona na podstawie regulaminu zatwierdzanego przez ministra właściwego do spraw nauki (art. 33 ust. 5). Sama Komisja składa się z 15 członków powoływanych i

odwoływanych przez ministra właściwego do spraw nauki (art. 34 ust. 1). W posiedzeniach Komisji bierze udział przedstawiciel ministra właściwego do spraw nauki (art. 34 ust. 5), a minister właściwy do spraw nauki wyznacza przewodniczącego Komisji spośród jej członków (art. 34 ust. 6).

IV.

Konkludując, skoro w niniejszej sprawie wniosek o udostępnienie informacji publicznej został skierowany do podmiotu zobowiązanego do udostępnienia informacji publicznej oraz dotyczył w istocie udostępnienia informacji publicznej (co w sprawie jest bezsporne), to należy jedynie ustalić, czy informacja jest w posiadaniu adresata wniosku. Z taką sytuacją mamy do czynienia w niniejszej sprawie. W związku z tym nieudostępnienie informacji na wniosek stanowi naruszenie art. 10 ust. 1 w zw. z art. 13 ust. 1 UDIP i stanowi o bezczynności podmiotu zobowiązanego. Wskutek błędnej i nieuprawnionej wykładni art. 4 ust. 3 UDIP, WSA w Warszawie błędnie przyjął, że nie doszło w sprawie do bezczynności i oddalił skargę na bezczynność.

Wobec powyższego wnoszę jak w *petitum*.

Załączniki:

- odpis skargi kasacyjnej – 2 egz.,
- pełnomocnictwo wraz z opłatą skarbową.